

NADER ONDERZOEK VLEERMUIZEN LOUIS PASTEURSTRAAT te HAARLEM

In verband met sloop en nieuwbouw

NADER ONDERZOEK VLEERMUIZEN LOUIS PASTEURSTRAAT te HAARLEM

In verband met sloop en nieuwbouw

Opdrachtgever:
Elan Wonen
De heer J. Weijers

Projectnummer : P20282
Datum : 2 november 2021

Projectleider : I. Verbraeken
Controle : P.M.A. van der Wielen
Paraaf :

Postbus 36233
1020 ME AMSTERDAM
Telefoon: 06-50523935
E-mail: info@groenadviesamsterdam.nl

INHOUDSOPGAVE :

1	INLEIDING	3
2	VLEERMUIZEN	4
2.1	Veldwerk	4
2.2	Resultaten veldwerk	4
2.3	Conclusies	12
3	ADVIES	15

1 INLEIDING

Voor drie flats aan de Louis Pasteurstraat in Haarlem is sloop en nieuwbouw gepland. In het najaar van 2020 is daarom een quickscan in het kader van de Wet natuurbescherming uitgevoerd. Daaruit volgde het advies om nader onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van vleermuizen in deze flats.

Dit onderzoek is gedurende mei tot en met september 2021 uitgevoerd conform de daarvoor geldende richtlijnen en protocollen van het Netwerk Groene Bureaus.

In het volgende hoofdstuk worden de waarnemingen van vleermuizen beschreven. Daarna volgt de conclusie met de gevolgen van deze waarnemingen voor het project. In het laatste hoofdstuk worden de vervolgstappen beschreven.

2 VLEERMUIZEN

2.1 Veldwerk

Er zijn zes op vleermuizen gerichte bezoeken gebracht. De data en weersomstandigheden staan in onderstaande tabel.

Datum	Tijden	Weer	Temperatuur	Wind
18 mei	21:35 – 23:35	Droog, onbewolkt	11°C	2 Bft
15 juni	03:30 – 05:20	Droog, bewolkt	17°C	2 Bft
12 juli	22:00 – 00:00	Droog, bewolkt	22°C	2 Bft
24 augustus	00:00 – 02:00	Droog, bewolkt	16°C	3 Bft
22 september	20:30 – 22:30	Droog, onbewolkt	15°C	2 Bft

Bij alle bezoeken is gebruik gemaakt van Elekon M batloggers en Leica Caleron warmtebeeldcamera's. De flats konden vanaf het maaiveld goed worden bestreken met de batloggers. Zodra waarnemingen werden gedaan werd getracht de dieren met de warmtebeeldcamera's te volgen om zo de verblijfplaats zo nauwkeurig mogelijk vast te stellen.

De bezoeken op 18 mei, 24 augustus en 22 september zijn met twee waarnemers uitgevoerd. Eén waarnemer bestreek de twee kleinere flats en de andere waarnemer de lange flat. Tijdens het eerste bezoek was er al veel activiteit van vleermuizen en de verwachting was dan ook dat er kraamverblijven in de flats aanwezig zijn. Op 15 juni is daarom met drie waarnemers gewerkt, om zo alle invliegende vleermuizen te kunnen tellen. Op 17 juni is door één waarnemer nog een extra ochtendbezoek gebracht om de resterende kraamkolonie in kaart te brengen. Dit bezoek liep van 04:20 tot 06:20. De weersomstandigheden waren als volgt: Droog, bewolkt, 24°C, 1 Bft.

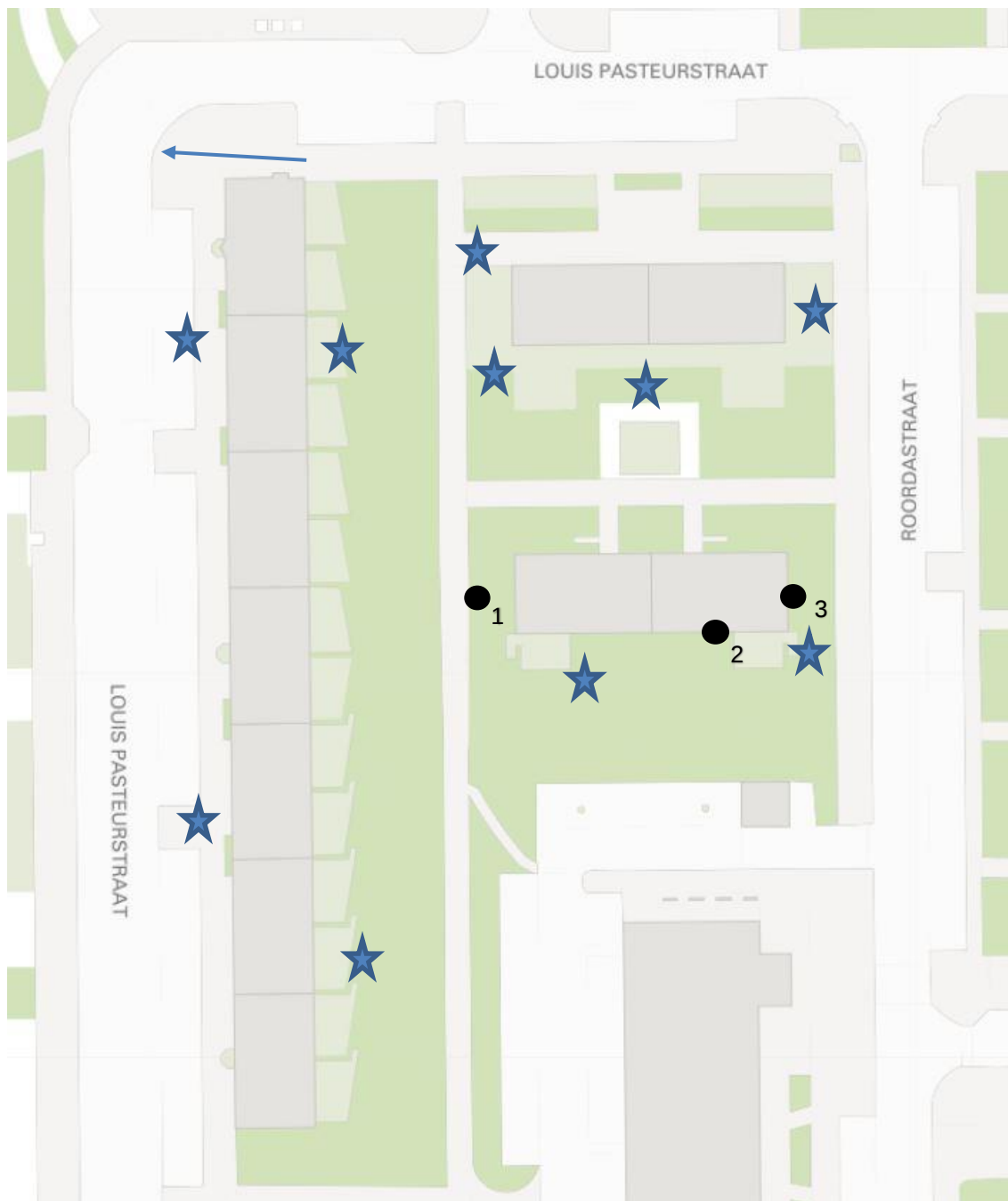
2.2 Resultaten veldwerk

De waarnemingen van de afzonderlijke bezoeken zijn hieronder op kaartjes per bezoek uitgewerkt. Hierop zijn tevens de waarnemingen van de batloggers opgenomen. De volgende symbolen zijn gebruikt:

- Langsvliegende vleermuis
- Foeragerende vleermuis
- Baltsende vleermuis
- Kraamkolonie vleermuis

Voor gewone dwergvleermuis is de kleur blauw gebruikt, voor laatvlieger rood en voor rosse vleermuis groen.

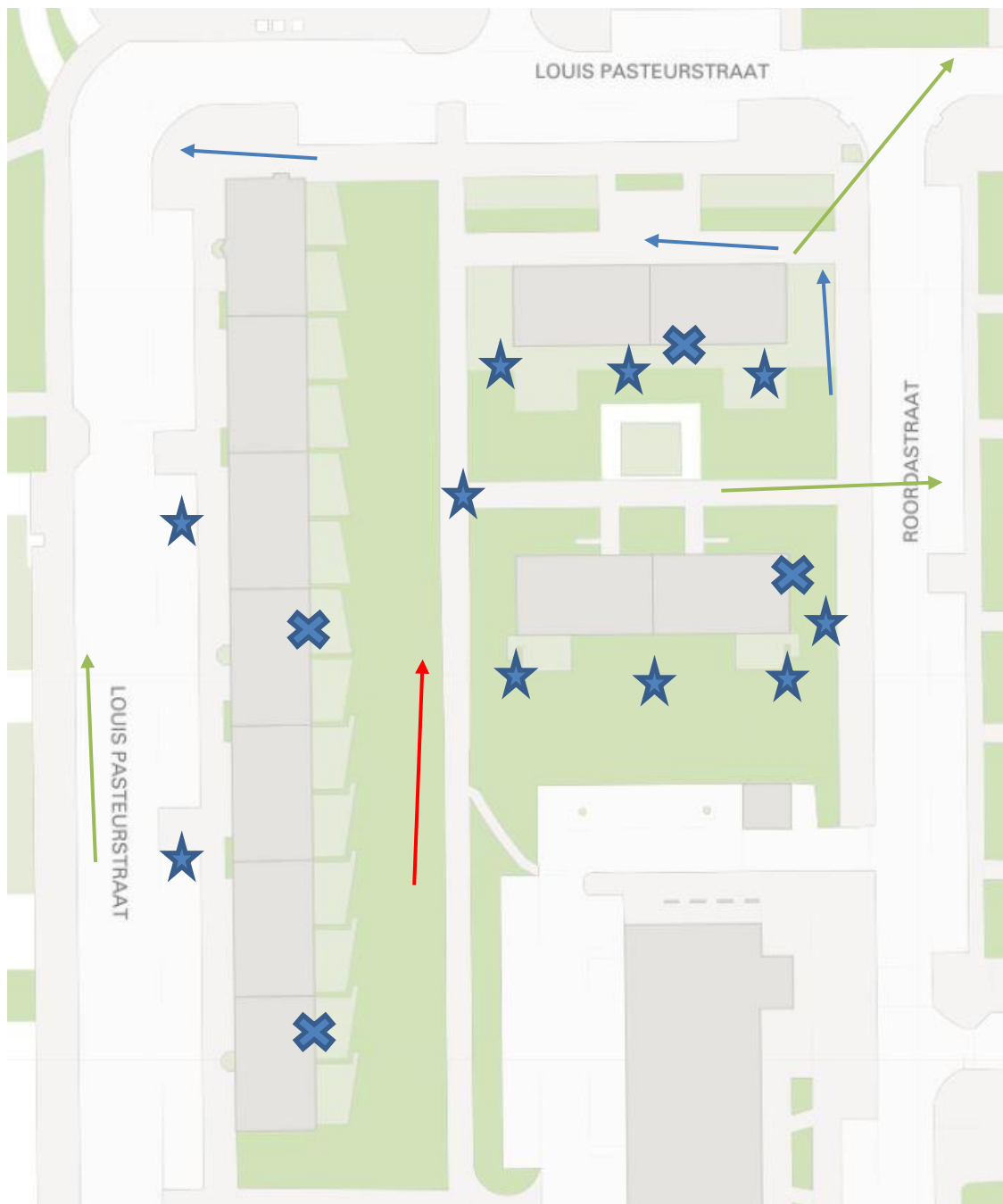
Op de kaartjes op de volgende pagina's worden de waarnemingen per bezoek uitgewerkt. Waar relevant wordt de verdieping van de desbetreffende waarneming vermeld. De andere waarnemingen zijn gedaan rond de bomen rondom de flats.

Waarnemingen 18 mei 2021

Er werd één langsvliegende en meerdere foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. In totaal ging het om circa 20-25 individuen. Ze foerageerden vooral bij de boomgroepen rondom de flats.

Ter plaatse van de eerste zwarte stip werden gedurende de hele nacht circa vier zwermende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Ter plaatse van de tweede stip werden twee zwermende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Deze vlogen langs de gevel ter hoogte van de stootvoegen op de 1e verdieping. Ter plaatse van de derde zwarte stip werd aan het begin van de avond een uitvliegende gewone dwergvleermuis waargenomen. Deze kwam uit één van de stootvoegen op de 2e verdieping.

Waarnemingen 15 juni 2021

Er werden ook dit bezoek weer meerdere langsvliegende en foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. In totaal ging het om circa 15-20 individuen. Ook hier foerageerden ze vooral bij de boomgroepen rondom de flats. Er werden gedurende de nacht drie overvliegende rosse vleermuizen en één overvliegende laatvlieger waargenomen. Geen van deze dieren had een binding met de flats.

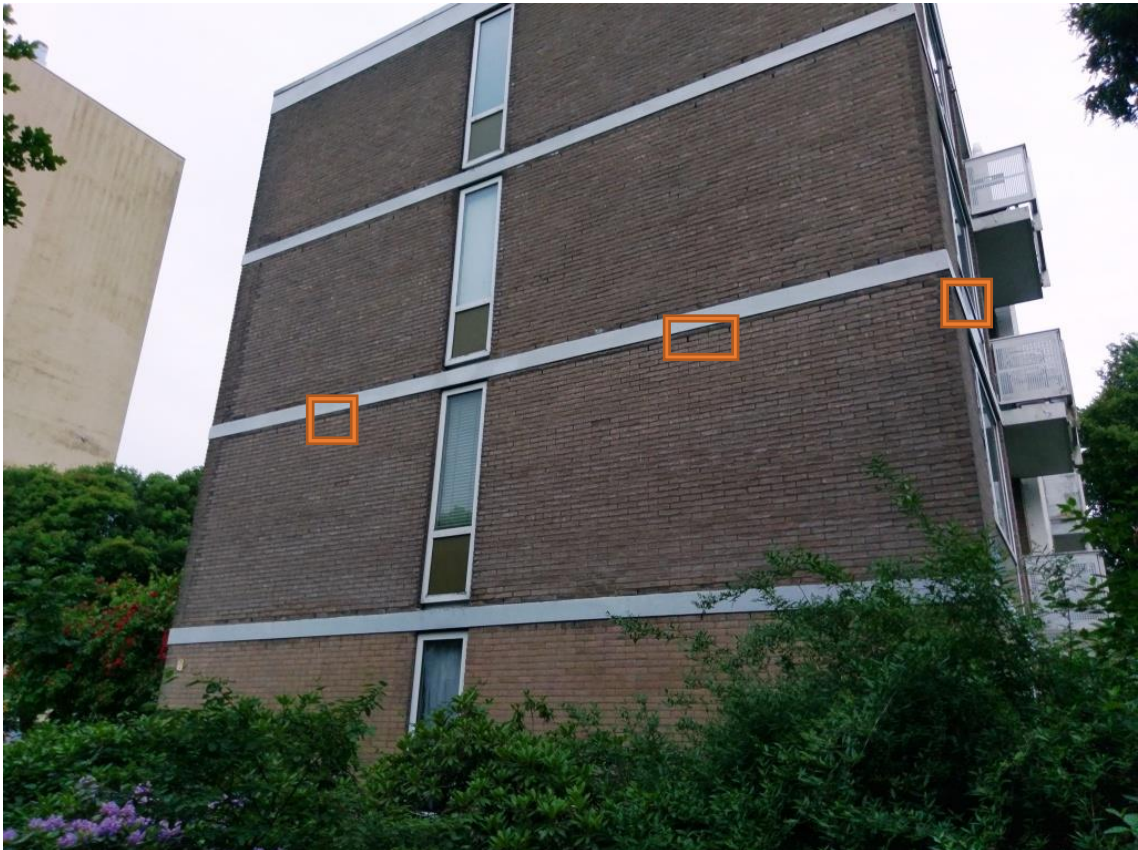
Toen het licht begon te worden werden er meerdere zwermende gewone dwergvleermuizen langs de gevels waargenomen. Er zijn die ochtend vier kraamkolonies vastgesteld. Deze ochtend konden bij drie daarvan de aantallen dieren geteld worden. De vierde locatie is een paar dagen later alsnog geteld.

In de meest zuidelijke kraamkolonie in de lange flat werden 68 invliegende dieren geteld. Deze kraamkolonie had twee toegangen, het betrof twee stootvoegen naast elkaar.

In de kraamkolonie te midden van de lange flat werden 21 dieren geteld. Deze had ook meerdere toegangen, namelijk een stootvoeg op de 3^e verdieping, een stootvoeg nabij een satellietschotel op de 4^e verdieping en een stootvoeg nabij het balkon op de 2^e verdieping.

In de zuidelijke korte flat werden minimaal 46 dieren geteld. Deze kraamkolonie had drie toegangen, twee in de oostelijke en 1 in de noordelijke gevel. Deze laatste werd door slechts kleine aantallen gebruikt.

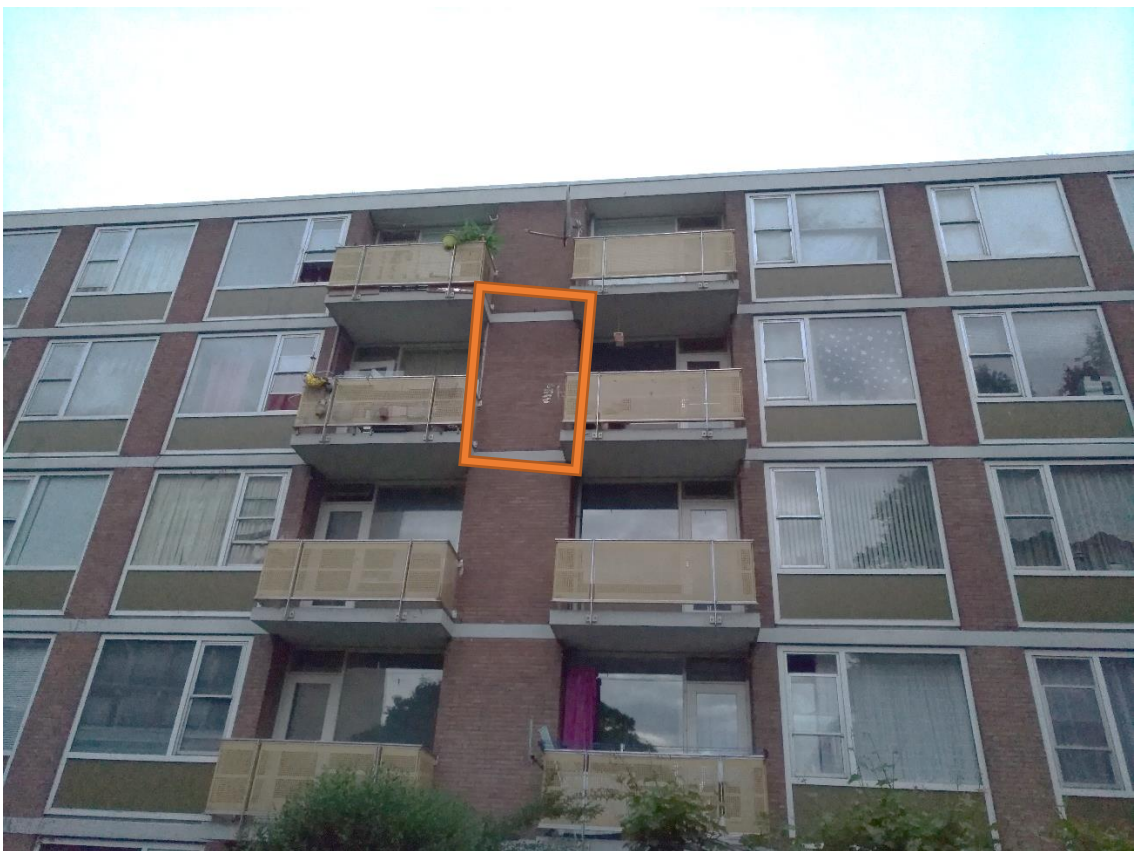
In de ochtend van 17 juni zijn de invliegers in de vierde kraamkolonie in de noordelijke korte flat geteld. Er werden daar vijf invliegende dieren geteld. De kraamkolonie heeft twee ingangen, het betreft twee stootvoegen op enkele meters afstand van elkaar.

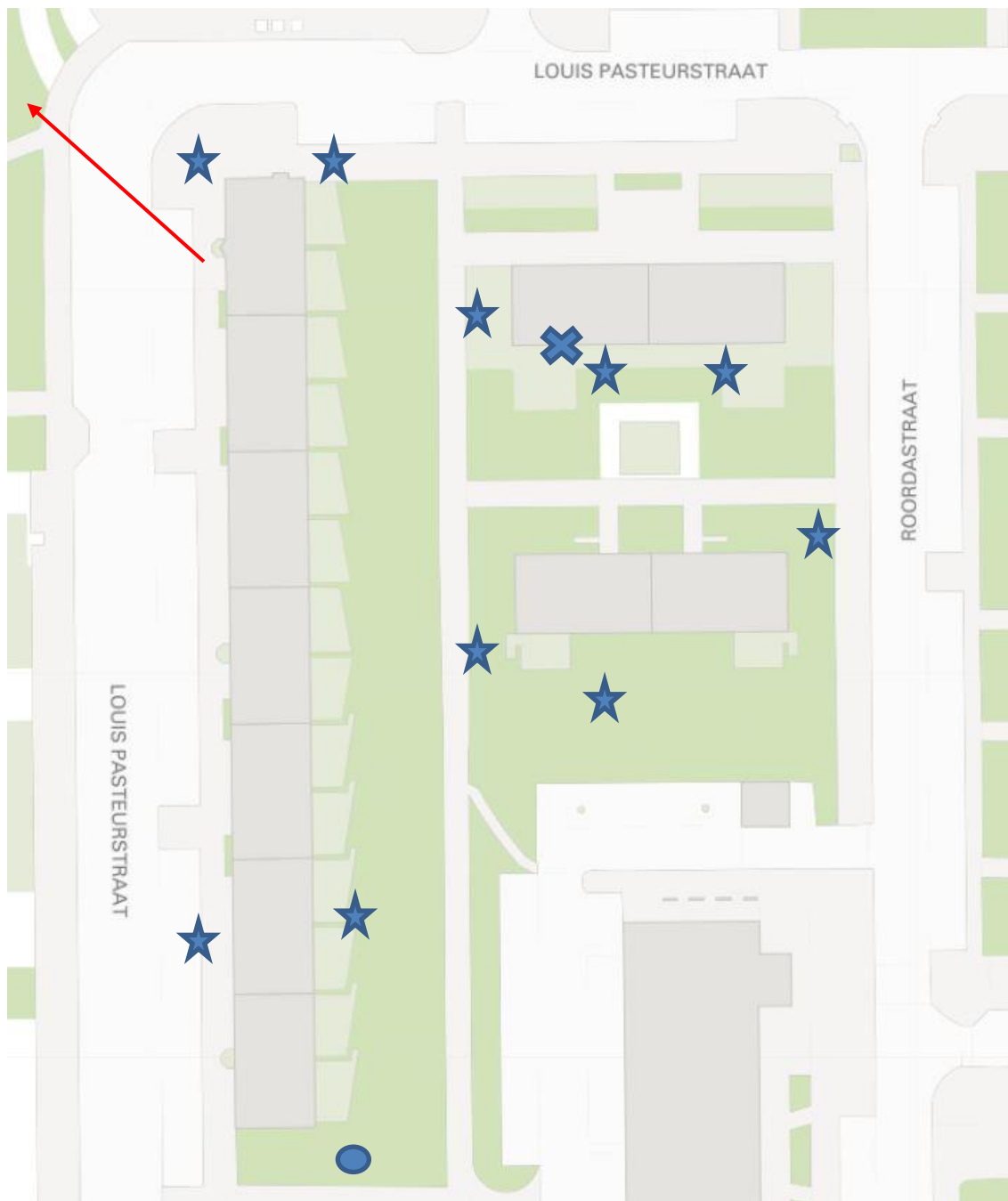
Locatie kraamkolonie zuidelijke korte flat

Locatie kraamkolonie zuidkant lange flat

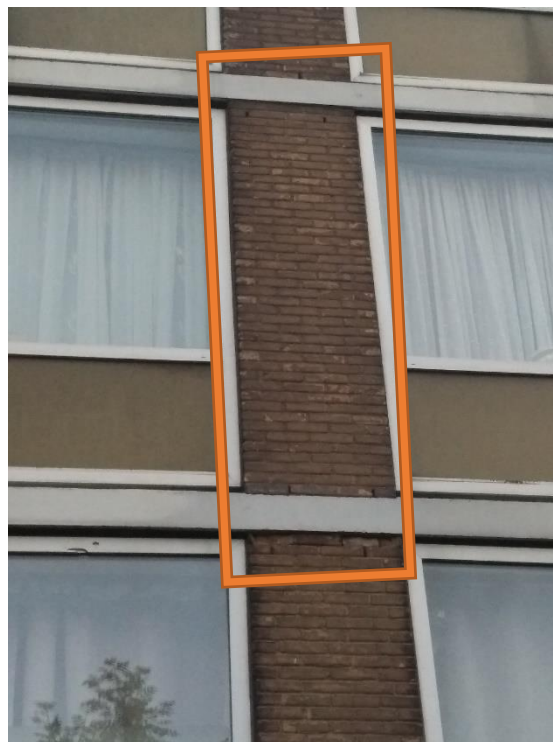
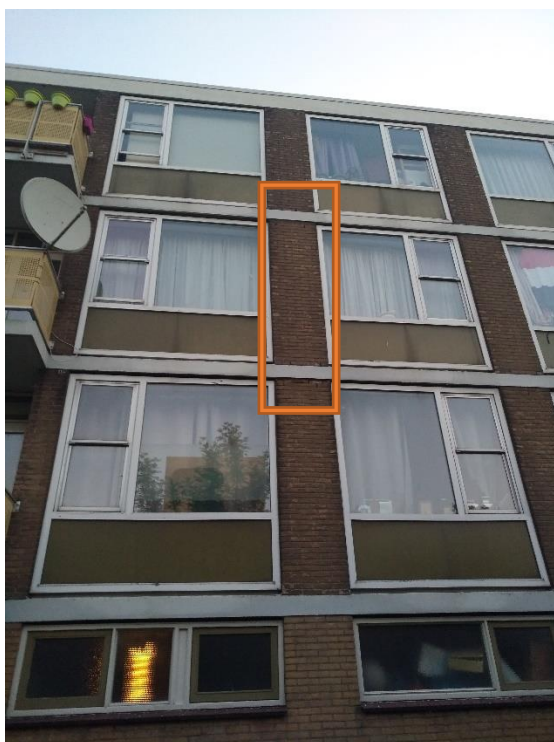
Locatie kraamkolonie te midden van lange flat

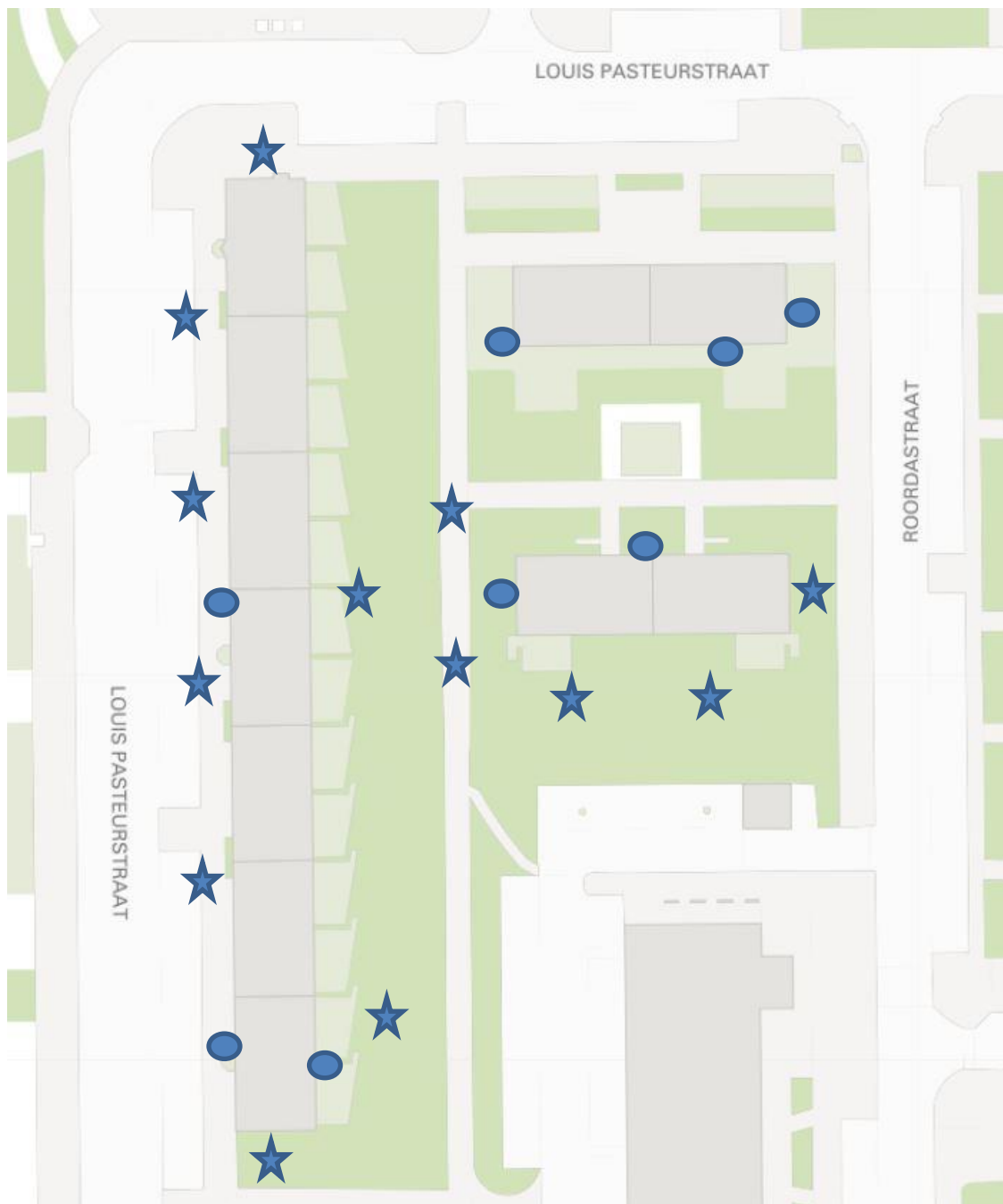
Waarnemingen 12 juli 2021

Er werden net zoals bij de vorige twee bezoeken meerdere foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. In totaal ging het om circa 15-20 individuen. Deze foerageerden bij de bomen rondom de flats. Er werd één overvliegende laatvlieger waargenomen, deze vloog richting het park aan de noordwestkant van het projectgebied. Dit dier had geen binding met de flats.

In de noordelijke korte flat werd nog een kraamkolonie van gewone dwergvleermuis vastgesteld. Het gaat om een kleine kraamkolonie van circa 8 dieren. De toegangen bevonden zich in één van de stootvoegen op de 1e en 2e verdieping.

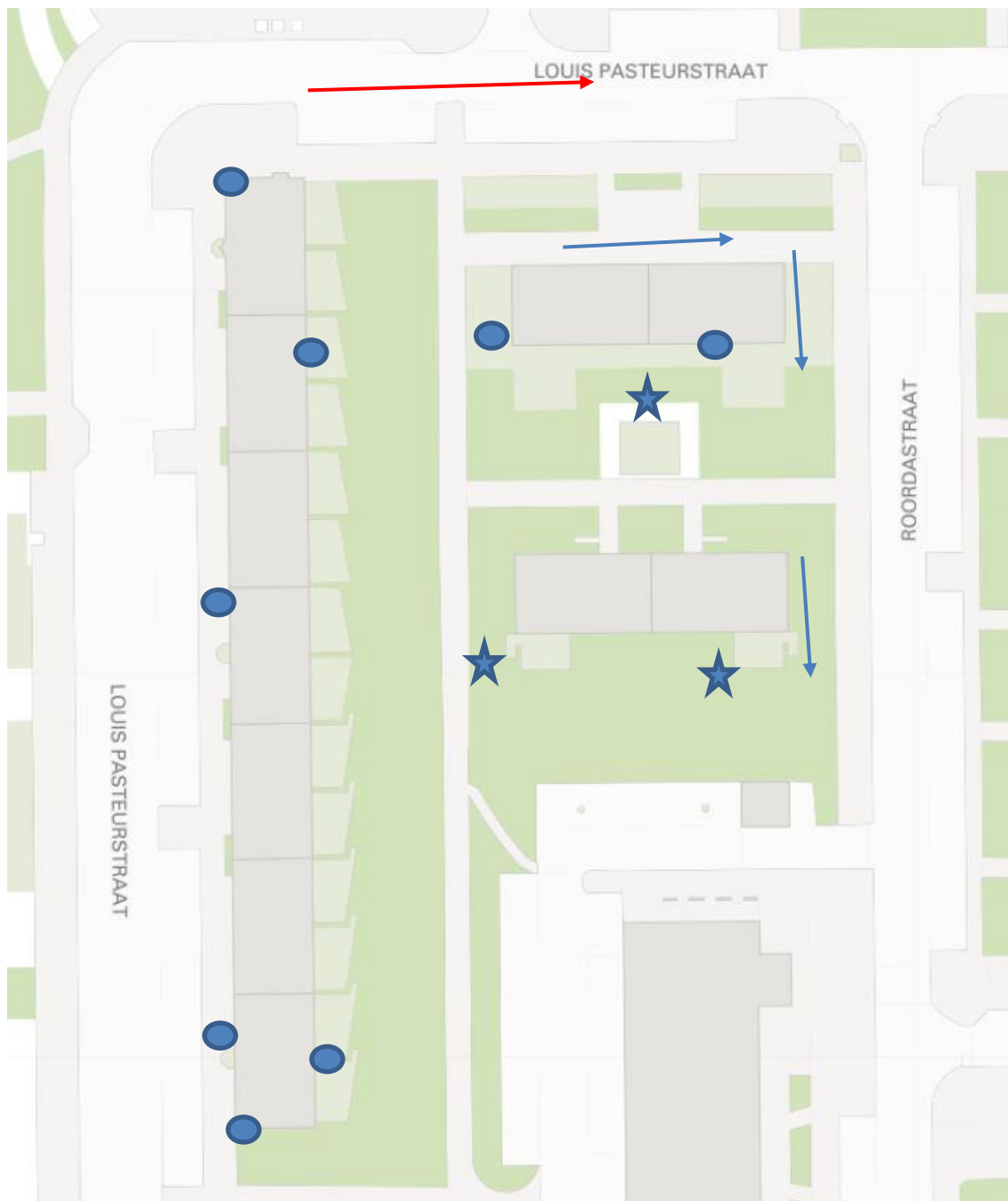
Locatie kraamkolonie noordelijke korte flat

Waarnemingen 24 augustus 2021

Ook bij dit bezoek werden er weer meerdere foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. In totaal ging het om circa 15-20 individuen. Deze foerageerden bij de bomen rondom de flats.

Er werden in totaal circa acht baltsende mannetjes van de gewone dwergvleermuis waargenomen. Te midden van de zuidelijke korte flat baltste twee mannetjes langs de gevel tussen de 2e en 3e verdieping. De paarverblijfplaats bevindt zich dus ergens in één van deze stootvoegen. De dieren vlogen snel langs de gevel, waardoor het lastig was hun exacte verblijfplaats vast te stellen.

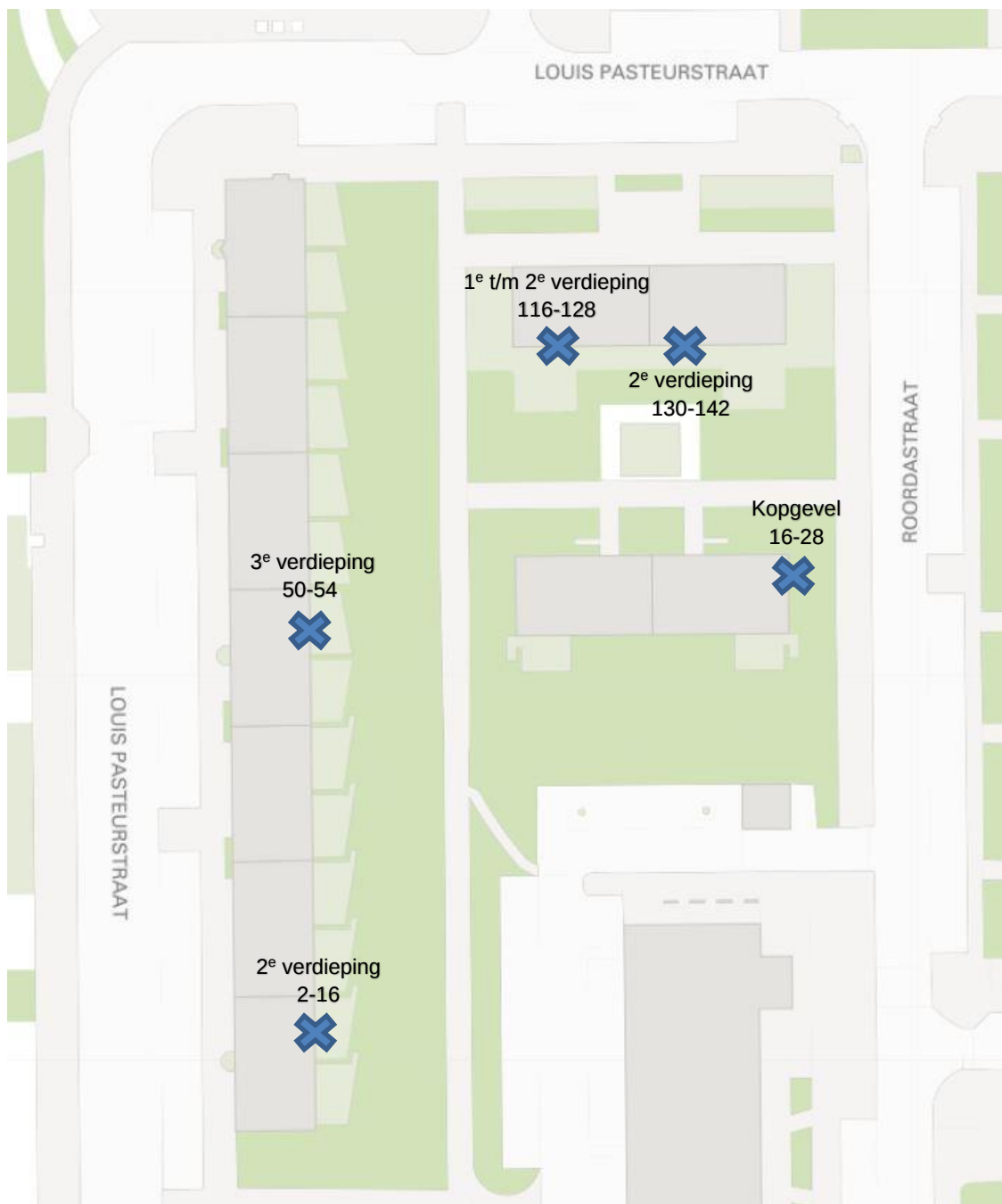
Waarnemingen 22 september 2021

Er werden tijdens het laatste bezoek maar weinig foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen maar wel op meerdere locaties baltsende mannetjes. In totaal ging het om circa acht individuen. Een aantal locaties van baltsende mannetjes overlaptten met die van het vorige bezoek. Waar mogelijk zijn, met behulp van de warmtebeeldcamera's, de verblijfplaatsen bepaald.

2.3 Conclusies

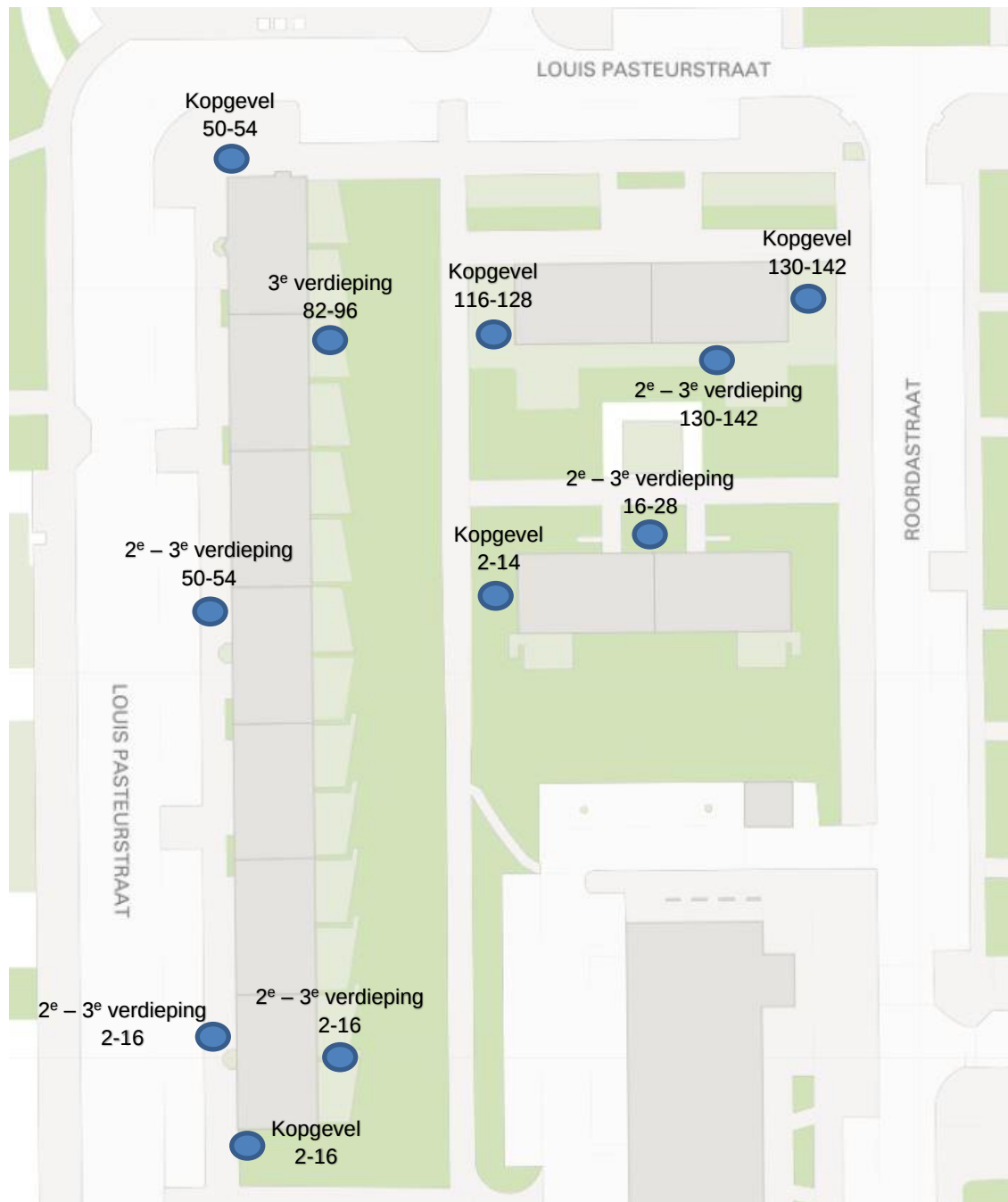
Er werden een aantal keren overvliegende laatvliegers en rosse dwergvleermuizen waargenomen. Deze soorten hadden geen binding met de flats. Alle overige waarnemingen waren van de gewone dwergvleermuis. De meeste waarnemingen kwamen uit de boomgroepen rondom de flats met enkele waarnemingen van hoger langs de flat foeragerende, dan wel langsvliegende dieren.

Tijdens het eerste bezoek zijn op meerdere locaties kleine aantallen voor de gevel vliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Deze wijzen op zomerverblijven of beginnende kraamkolonies. Tijdens de zomerbezoeken werden vijf kraamkolonies van gewone dwergvleermuis in de flats vastgesteld. Het betreft twee kolonies in de lange flats, twee in de noordelijke korte flat en één in de zuidelijke korte flat. In totaal gaat het om circa 150 dieren. De stootvoegen in de flats dienen als toegang tot deze kraamkolonies.

Locaties kraamkolonies (met huisnummers) Louis Pasteurstraat

In het najaar werden op elf locaties baltsende mannetjes gewone dwergvleermuis vastgesteld. Het betreft de volgende locaties met aanduiding van verdieping en/of huisnummers van de flats:

Locatie paarverblijven Louis Pasteurstraat

Doordat de dieren snel langs de gevels vlogen was het in sommige gevallen lastig een exacte verblijfplaats vast te stellen. Waar dit niet mogelijk was, zijn de potentiële verblijfplaatsen aangeduid.

3 ADVIES

Bij het dit jaar uitgevoerde onderzoek werden drie soorten vleermuizen waargenomen. Laatvlieger en rosse vleermuis werd een aantal keer langsvliegend waargenomen. Ze hebben geen verblijfplaatsen in de flats.

De derde soort is de gewone dwergvleermuis. Deze werden vrijwel elk bezoek in aantal bij de boomgroepen rond de flats waargenomen. Kleinere aantallen werden bij de flats zelf foeragerend aangetroffen, deels tot hoog langs de gevels. De bomen zijn van belang voor deze dieren en maken deel uit van het essentiële foerageergebied van de soort. Er zijn nauwelijks alternatieve foerageergebieden in de directe omgeving aanwezig. Ten westen van het projectgebied waren voorheen een aantal boomgroepen aanwezig, maar deze zijn gekapt om plaats te maken voor nieuwbouw. Indien de bomen binnen het projectgebied verwijderd worden heeft dit een negatieve invloed op het foerageergebied van gewone dwergvleermuis binnen en in de directe omgeving van het projectgebied.

In de zomer zijn in alle drie de flats kraamkolonies van gewone dwergvleermuis vastgesteld. Het gaat om vijf kraamkolonies met in totaal circa 150 dieren. In het najaar werden er op elf locaties baltsende gewone dwergvleermuizen vastgesteld. Het gaat dan om paarverblijven met telkens 1 à 2 mannetjes. Er werden tijdens de nazomerbezoeken nergens zwermende vleermuizen aangetroffen. De aanwezigheid van (massa)winterverblijven met meerdere dieren kan hierdoor worden uitgesloten.

Door de geplande sloop van de flats zullen alle kraamkolonies en paarverblijven van de gewone dwergvleermuis verloren gaan. Ook verdwijnt essentieel foerageergebied door de kap van bomen rond de flats. Het is daarom noodzakelijk een ontheffing Wet natuurbescherming aan te vragen en mitigerende en compenserende maatregelen toe te passen om zo negatieve effecten op de soort te voorkomen.

Op basis van bovengenoemde resultaten dienen er als mitigerende maatregel 20 kraamkasten en 44 paarkasten opgehangen te worden. Deze dienen buiten het projectgebied maar wel binnen 200 meter afstand van de huidige flats geplaatst te worden.

Bekend is dat er nauwelijks flats grenzend aan het projectgebied in eigendom zijn van Elan Wonen. Het kan daarom lastig zijn om geschikte locaties voor de kasten te vinden. Een optie kan zijn om meerdere palen met kraam- en paarkasten nabij het projectgebied te plaatsen. Deze methode is nog vrij nieuw maar heeft bij meerdere projecten al positieve resultaten opgeleverd.

Voorbeeld combi kraamkasten en paarverblijven.

In de nieuwe bebouwing dient dan de permanente compensatie geplaatst te worden. Daarbij dient ook gerekend te worden met een factor 4 voor elk verblijf dat verloren gaat. Geschikte inbouwkasten staan hieronder weergegeven:

Naam	Koop / zelfbouw	Materiaal	Afmetingen (HxBxD / Ø)	Bijzonderheden
Schwegler 1FR / 2FR	Koop	Houtbeton	47,5x20x12,5	Als 2FR in de breedte schakelbaar
Schwegler 1W1	Koop	"Light" beton	54,5x34,5x9,5	Voor zomer en winter
Schwegler 1FE	Koop	Houtbeton	30x30x8	Evt. met doorgang naar achterliggende ruimte
Vivara Pro inbouwkasten	Koop	Houtbeton	50x22x14	In breedte schakelbaar
Habibat Bat Box	Koop	Beton / baksteen	44x21,4x10,3	Met baksteen-profiel

Om geschikte kraamverblijven te creëren, is het wenselijk om op meerdere locaties drie aaneengesloten kasten te plaatsen zodat grotere verblijven ontstaan. Deze tellen dan voor de vereiste compensatie als één kast. Om verlies aan essentieel foerageergebied te compenseren dienen de te kappen bomen gecompenseerd te worden. Het is hierbij van belang dat het foerageergebied zo goed en zo snel mogelijk de oorspronkelijke situatie (gaat) benaderen wat betreft hoogte, dichtheid, structuur, oriëntatie en dergelijke. Het vervangende foerageergebied moet tijdig voor aanvang van de activiteiten aanwezig zijn om de dieren het nieuwe gebied te laten ontdekken, zodat het voor hen kan functioneren. Ook moet het bij voorkeur gelegen zijn nabij het oorspronkelijke foerageergebied maar buiten de invloedssfeer van de activiteiten. De genomen maatregelen moeten daarnaast gemonitord worden op hun effectiviteit.